

ՄԻԱԿԱՐԳՎԱԼՏՎԱԾԻՒԹՅՈՒՆ

338.14.
2-65

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

ԿԱՔԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐՈՒՄ (ԿԱՔ) ՅԵՎ
ՄԱՏՀԱՅՆԵՐ ԱԶԵՑՆՈՂ ՖԵՐՄԱՆԵՐՈՒՄ (ՄԱՔ)

19 FEB 2013

30388

ԱՐ

17 FEB 2010

338.14-
Ա-65

Անձնական հաջողակերպութը ԿՈՂՅԱՏԵՍԱԿԻ
ԿԱՖԵՐՈՒԹՅՈՒՆ կարնամանական-ապրանքային Ֆերմա-
ներում.

ՄԻՍԿԱՖԵՐՈՒԹՅՈՒՆ միսկարնամանական-ապրանքային
Ֆերմաներում.

ՄԱՖԵՐՈՒԹՅՈՒՆ մատկացմենտի ապրանքային Ֆերմաներում.

Հաստատել են ԽՍՀՄ-ի Կոլտնակենտրոնի և Միս-
կաթկոլտնակենտրոնի վարչությունները :

ԽՍՀՄ-ի և ՌՍՖՌՀՀ Կոլտնակենտրոնի ու Միսկաթ-
կոլտնակենտրոնի վարչությունները պարտավորեցնում
են շրջկոլտնամիություններին, Միսկաթկոլտնակենտրո-
նի շրջանային բաժանմունքներին, գրասներակներին ու
մագորներին, կոլտնակենտրությունների վարչություննե-
րին և Փերմաների վարչություններին ամենակարճ ժամանա-
կամիջոցում իրավուրծել աշխատանքի ճիշտ կազմակեր-
պումը Համ. Կ.Կ. (բ) Կոմիտեի 1932թ. վետրվարի
4-ի «Հերթակուն միջոցառումներ կոլտնակենտրությունների կազմակերպչական—տնտեսական ամրապնդման ֆասին» վորոշման հիման վրա և ԽՍՀՄՀՀ Կոլտնակենտ-
րոնի 1932թ. վետրվարի 11-ի վարչությունը «Աշխատանքի կազմակերպումը կոլտնակենտրություններում»:

ԲՐԵԳԱԴՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ
ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՎՈՐ ՈՂԱԿՆ Ե

«Լ. Կ. նպատակահարմաք և համարում կո-
տնականություններում բրիգադների կազմակերպու-
մը կոլտնակենտրոնների մշտական կազմով այն հաշ-

մով, վարպեսզի իբրև կաման այդ քրիզադները գյուղատնտեսական թլոր հիմնական աշխանանքները, վարոշ հողամասերում կատարեն ամբաղջ տարվա ընթացքում» (Համ Կկ (թ) Կենտկոմի 1932 թ. փետրվարի 4-ի վորոշումից):

1. Ֆերմայի աշխատանքների համար կոլտնտեսությունը՝ կոլտնտեսականներից, մշտական կազմով կաղմակերպում և մեկ կամ մի քանի բրիգադ և առաջին հերթին այդ բրիգադներում աշխատելու համար ընտրում և այն կոլտնտեսություններին, վորոնք այդ աշխատանքում փորձառություն ունեն և սիրում են այդ գործը:

2. Ընտրված կոլտնտեսականներն ամրացվում են ֆերմայի աշխատանքներին վոչ պակաս, քան մեկ տարի ժամանակով:

3. Մեկ բրիգադ կազմակերպվում և այն կաթնատրնական և միակաթոնտեսական ֆերմաներում, վորոտեղ կովերի թիվը 100 գլխից ավելի չեն, և մատղաշների այն ֆերմաներում, վորոտեղ մատղաշների թիվը չի անցնում 200 գլխից: Այդ գեպջում ֆերմայի վարիչը միենույն ժամանակ հանդիսանում է և բրիգադիր:

Մեծ ֆերմաներում կազմակերպվում և մի քանի բրիգադ, յուրաքանչյուր 100 կովի սպասարկելու համար կազմակերպվում և մեկ տառանձն բրիգադ: Եթե ֆերմայի զոմերը փոքր են, ապա յուրաքանչյուր բրիգադ սպասարկում և մի քանի գոմ, նայած նրանց հեռավորության, այն հաշվով ոտակայն, վոր յուրաքանչյուր բրիգադին ընկնի 80—100 կով:

4. Բրիգադի կազմի մեջ մտնում են կթողներ, տավարապահներ, զիշերապահներ, նախրապահներ և անտունների տվյալ խումբը սպասարկող այլ կոլտնտեսականներ:

Դիմագրկությունը դուռը վերջնականապես վերացնելու և կթողի բանվորական որը լրիվ բեռնավորելու

համար անհրաժեշտ է կովերի կթելը, կարսկելը և խնամելը հանձնել մեկ կթողի:

5. Այն կաթնատնտեսական և միսկաթնատնտեսական ֆերմաներում, վորոտեղ հորթերի և մատղաշները խնամելու համար կազմակերպվում և հատուկ բրիգադ, իսկ այն գեպջերում, յորը 200-ից պակաս ե, ապա հատուկ բրիգադ չի կազմակերպվում, այլ նրանց խնամութները մտնում են ֆերմայի բրիգադներից վորեն մեկի կազմի մեջ: Այդ գեպջում հորթերին և մատղաշներներին խնամելու աշխատանքները զեկավարում ե ավտոկ հորթապահը, վորը մյուս կոլտնտեսականների հետ միասին սպասարկում ե իրեն հանձնված անտունները և միաժամանակ պատասխանատու յի հորթերին ու մատղաշներին խնամուղ բոլոր կոլտնտեսականների աշխատանքների համար:

6. Անտուններն արդու տանելիս, աշխատանքից ազատված լավագույն կոլտնտեսականներից պիտի ընտրել նախրապահներ, իսկ մյուսներին, վորոնք աղտավում են ֆերմայի աշխատանքներից, տեղափախել ֆերմայում այլ աշխատանքների (կերպի հայթայթամ, չինարարություն, գոմերի նորոգում, սիրոսի կառուցումներ և այլն): Ախտութեա կերակրամիջնամասների այդ բոլոր կոլտնտեսականները նորից վերադառնում են իրենց նախկին աշխատանքներին:

7. Ֆերմայի յուրաքանչյուր բրիգադին, նրա աշխատանքի ամբողջ ժամանակամիջոցում, ամրացնում են վորոշ թփով անտուններ՝ մեկ կամ մի քանի գոմում և տրոյում և անհրաժեշտ խնդիրները (քուսպ ջարդող, խոտ կամ ծղուտ մանրող մեջնաներ, կաթի ամ մեղմներ, ջուր և կեր տեղափոխելու ինվենտար և այլն):

Յուրաքանչյուր բրիգադ լիովին պատասխանատու յի իրեն հանձնված անտունների պահպանության, նրանց գիրացման և արդյունավետության համար, ար-

տուղթանքի քանակական և վորակական յիւանքի, չեն
քերել և ինվենտարի պահպանության և նրանց կանոնա-
վոր վիճակի համար:

8. Խատիվ արգելվում է, վարպետ աշխատանքի վնա-
սակար ձեւ, կոլտնտեսականների հերթով աշխատելը
ֆերմայում, վոր զետես կիբառվում է մի քանի ֆերմա-
ներում:

2. ՃԻՇՏ ԲԱՇԽԵԼ ՔՐԻԴԱԿԻՆԵՐՈՒՄ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ.

«Հշխանակելի բիթուղի անդամների միջեւ
պետք է բաշխվի այնպես, վոր կարենանանա-
կան ֆերմայում, որինակ՝ կովերի կրելի ու կե-
րակրելը կատարի միևնույն կոլտնտեսակար.
այդ աշխատամեջները չըաժանել զանազան կո-
տնտեսականների միջև»: (Աշխատանքի կազմա-
կերպման մասին կոլտնտեսականներից):

Փեթայում աշխատող յուրաքանչյուր կոլտնտե-
սական պետք է շատ պարզ ու վորոշ իմանա իր պարտա-
կանությունները և լիակատար պատասխանատվություն
կրի այդ պարտականություններն իր ժամանակին և
միշտ կատարելու համար:

Յերմայի վարիչը.

Յուրաքանչյուր ֆերմա պետք է ունենա իր վորե-
ցը: Նու միանձնյա զեկայաբում և ֆերմայի բոլոր աշխա-
տանքները և անձումը պատասխանատվությունը
կազմակերպմանը և ունենանությունը վարելու համար.
այն է՝ արտադրական պահելի կատարման, նախը կազմը
լրացնելու, անառուններին կերով և շնչերով առաւե-
լելու, ապրանքային արտադրանքը պետությանը հանձ-
նելու (մաճառելու) համար: Նու պատասխանատու յի ա-
նառուններին կամունավոր իննամելու ու կերակրելու
ժամանակամատը անառուններին պահպաններու և կանոնավոր-

առեցնելու համար, ֆերման ցեղային ցուլերով ապա-
հովելու, բեղմնավորման կամպանիաներն ըստ պլանի
կիրառելու, անառունների խոտանումն իր ժամանակին
կատարելու և ֆերմայում կիրառելու անառունա-
ծական սամփուտարկան միջացառությունը: Ֆերմայի վո-
րիչը կարգադրելու և տալիս բրիգադներին, սահմանում
և ֆերմայի ներքին կարգ ու կոնոնները և հետևում է
նրանց իրականացմանը, ինչպես և ֆերմայի բոլոր աշխա-
տանքների կանոնավոր ընթացքին. կազմակերպում և ա-
նառունների կերպի, աշխատանքների, արտադրանքի, ին
վենտարի և արտադրության հաջախումը՝ Միսկաթ-
կոլտնտեսականների կողմէց առաջարկված ձևով և հե-
տեւում է, վոր այդ հաշվառումն իր ժամանակին և ճիշտ
կատարի. Փերմայում աշխատող կոլտնտեսականների
մեջ տանում և բացատրական աշխատանք՝ աշխատանքի
սոցիալիստական ձևերի սոցմքում, հարգածայնու-
թյուն և հասարակական բուժքի կիրառման մասին:
յալգույն հարգածայիններին ներկայացնում և պար-
զմեատրման և առաջ քաշման: Պատասխանատու յի ար-
տադրական խորհրդակցությունների վորոշուները
կյանքում կիրառելու համար: Ֆերմայում աշխատող
կոլտնտեսականների վորակն ու կուլտուրազարդական մա-
կարդակը բարձրացնելու համար կազմակերպում և զա-
պահուություններ, զրույցներ, եքսկուրսիաներ, ձեռք
և բերում գրականություն, հրատարակում և պատի
թերթ և այլն. Փերման հրդեհից ապահովելու համար
կազմակերպում և հականրդեհային միջացառությունը:

Այն ֆերմաներում, վորանդ աշխատում է միայն
մի բրիգադ՝ ֆերմայի վարիչը միաժամանակ վորես
բրիգադակար և հանդիսանում:

Ֆերմայի վարիչին նշանակում է կոլտնտեսայթյան
վարչությունը՝ 2 տարի ժամանակով աննակատիվ և
կաթեաննառուպահության մեջ փորձված կոլտնտե-
սականներից: Վարիչին հասանառու և Միսկաթկոլուն
կենորունի բաժանմունքը: Վարիչի անհամապատասխան

լինելու զեպքում և նրան, մինչև յերկամյա ժամկետի լրանալը, կարելի յէ փոխել կոլտնտեսության վարչության հատուկ վորոշմամբ և Միսկաթելունտեկնորոնի վաղորի համաձայնությամբ:

ԲՐԻԳԱԴԻ ԴԻՐ.—«Բրիգադի բնարությունը, նրանց կազմի հոսունության վերացումը և նրանց տնտեսական ու տաղական վորակավորման հետագա բարձրացման աշակցությունը պետք է դառն կուսկազմակերպությունների ամենակարևոր խնդիրը»: (Համ. Կ. Կ. Կամբարեյի 1932 թ. փետրվարի 4-ի վորոշումից):

Բրիգադի բնակավարում և իր բրիգադին հանձնարկած բոլոր աշխատանքները (մեկ կամ մի քանի գոտում): Նա պատասխանատու յէ բրիգադի բոլոր աշխատանքների համար. այն է՝ անառունների պահպանության և արդյունավետության, արդարանքի քանակի և վորակի, ինչենտարի պահպանելու և խնամքով պահելու համար և այլն:

Բրիգադի բնականում և ֆերմայի վարիչի պահպան և նրա բաշակարության դեպքում՝ փոխարինում և նրան: Բրիգադի բնականում և ամենակտիվ փորձած և հեղինակավոր կոլտնտեսականներից՝ վոչ պակաս, քան մեկ տարի ժամանակով: Բրիգադի բնականում և փոխարինում և ֆերմայի վարիչի առաջարկությամբ՝ կոլլսովի վարչության վորոշմամբ: Բրիգադի բնականությունները բաշխում և կոլտնտեսականների միջն, նրանց ամրացնում և անառունների այս կամ այն խմբին (այլ հարցերը նախորոշ մշակում են արտադական խորհրդակցության մեջ): Զուտեինիկի, զյուղատնտեսի կամ տեխնիկա-անասնապահի ղեկավարությամբ նա կազմում և կերպաժիններ, պահում և կերերի և ցամքարի հաշվառումը, գրանցում և կովերի կիթը, ջահիլ անառունների, հորթերի և մատցուածուների կենդանի քաշը, հետեւում և անառուն-

ների բեղմնավորմանն ու ծննդին և հաշվի յի առնում այդ բոլորը:

Բրիգադի բնարությունը և ներկա լինել կովերի կերպմանն ու կիթելուն, ցույց տալ անասուններին առաջին ողնությունը՝ հիվանդության և ծնելու դեպքում: Անհրաժեշտության դեպքում բրիգադի բնարաժայի վարիչի միջոցով, հրավիրում և անասնաբուժ:

Բրիգադի բնարաժայի վարիչից ստանում է իր բրիգադի պլան-կարգադիրը՝ ամրող ամսվա համար, հացանում և այն բրիգադի յուրաքանչյուր անդամին, հետեւում և նրանց կատարմանը, հաշվի յի առնում կատարված աշխատանքների քանակն ու վորակը, զնահատում և այդ աշխատանքներն ըստ սահմանված նորմաների և կոլտնտեսականների աշխատքություններում զրանցում և աշխորերը:

Բրիգադի բնարաժականությունն է նաև լավ աշխատանքի համար ավելացնել աշխարհերի թիվը, վատ աշխատանքի համար այն պակասեցնել, համաձայն այն կանոնների և նորմաների, վոր հաստատել ևն կոլտնտեսության ընդհանուր ժողովը և վարչությունը:

ԿՐՈՂ-ԱՆԱՍՆԱՊԱՀ. — Կրող-անասնապահը կաթի ամանեղենը պիտի մասուր պահի, լվանա, կովերի կուրծը, կթի, մաքրի և լողացնի կովերին: Նրա պարտականությունն է նույնպես հետեւում կովերի առողջությանը:

ԿՐՈՂ-ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՆ անմիջապես հետեւում է իրեն հանձնած կովերի՝ իր ժամանակին ծնելուն և պատասխանատու յի Հորթերի պահպանության և կենդանի մինչև նրանց առանձնացնելը և Հորթապահին հանձնելը: Այսուղեղ, վորտեղ կովերին կթում ևն Հորթերը ծծեցնելով, — կրողն ինքն և ծծեցնում Հորթերին:

Բացի գրանից կրող-անասնապահը իրեն հանձնված կովերին ինքն և կերպարում, զում, նրանց հանում պատասնքի և մաքրում ախոռները:

Կովերին խնամող անասնապահը. — Սա յի մաքրում

գորթերը և աղքը դուքս տանում, բերում և կերն ու ցամբարը, ջուր և բերում անասուններին ջրելու և Փերժայի աշխ կարիքների համար, ողնում և կթողներին՝ կովերին կերակրելու և ջրելու ժամանակ, խնամում և ցուլերին, նրանց տանում և զբոսանքի, զեկավարում և թեղմնափորմները, հորթերին պեղափոխում և հորթանոցը:

ԾԱՆՈՒԹ. — Յեթե ֆերմայում կտ հինգ և ավելի արտազբող (ցու), զբանց խնամիկը համար ընտրվում և հատուկ առանձինութիւն, “վարք պարտականության և դեկավարել նաև բեղմանվարման գործը:

Մատղաշ անասուններին խնամող անասնապահը՝ — Նա կերակրում, ջրում և մաքրում և մատղաշ անասուններին, պատրաստում և կեր և ջուր, զոմից աղքը դրւու և տանում, հօկում և նրանց առողջական դրությանը, հիմնադրության դեպքում անմիջապես հայնում և ըրիգագիրին կամ Փերժայի վարիչին: Անասնաբուժի ցուցումների համաձայն ուղնություն և ցուց առաջի հիմնադրացած անասուններին:

Հորթապահը. — Նա կերակրում և ջրում և հորթերին, մաքրում և լողացնում և նրանց, մաքրում և մուլրները, կերամանները և հատուկ ամանեղինները: Հորթերին տանում և զբոսանքի, հետեւվում և նրանց առողջությանը և հիմնադրամու գեղքում անմիջապես հայնում և բրիգադիրին և կամ Փերժային վարիչին: Անասնաբուժի ցուցումների համաձայն խնամում և հիմնադրացած հորթերին:

ԾԱՆՈՒԹ. — Խոշոր Փերժանեցում, վարտեղ ծնութերի համար հատուկ շնոր կտ, նպատականօրմտը և ունենալ հատուկ փորձված հերթապահ՝ կթող նրա պարտականությունն և խնամել նոր ծնած կովերին և հորթերին մինչև 10 օր կերպել մոր կաթափ.

Դիշերապահը և ցերեկիա հերթապահը. — Պահում ևն անասուններին, հետեւում ևն, վորպեսպի

անասունները դուրս չդան գոմից և չանցնեն ախոռից—ախոռ, ողնում են կթող—անասնապահին՝ կովերի ծնելու ժամանակի: Անասունի անհաջող ծնելու կամ հետանդարու գեղքում հրավիրում են անասնաբուժ: Հետեւվում են մուլրների մաքրությանը, մաքրում են աղքը և լցնում են աղբանոցը կամ աղքի խողովակը, ախոռից հավաքում են թափված կերը և կանոնավորում են ցամքարը: Զուր են տաքացնում, արգելում են կողմնակի մարդկանց մուտքը դոմ և գիշերը տանում են գոմերի արտաքին պահպանությունը:

Կարի գործով զբաղվողը. — Այդ պարտականությունը գոյություն ունի մեծ ֆերմաններում և այնտեղ, վորտեղ Փերժանները կաթն իրացնում են թարմ զբությամբ: Նրա պարտականությունն ե ընդունել կթած կաթը, հետեւկել կաթի մաքրությանը, քամել, սարցնել և ուղարկել զործարան, սերահավաք կետերը կամ յերկաթզծի կայարանը: Նա հաշվի յե առնուժ կթած կաթի քանակը և ծախսումը, մաքուր զբության մեջ և պահում կաթի ամանեղինները, բրիգադիրի բացակայության գեղքում հետեւվում և կովերի կթելուն և հաշվի յե առնուժ կիթը:

Փոխադրանիները—ինքում են կերը, ջուրը և տեղափոխում են կաթը:

Հաշվեա. — Այս պարտականությունը առանձնապես գոյություն ունի միայն մեծ ֆերժաններում: Նրա պարտականությունն ե հաշվի առնել անասունների, կերի, կաթի, աշխատանքի, ինվնանտանի քանակը և այն ամենի հաշվառումը, ինչ կա Փերժայում:

Բացառիկ գեղքերում, վորտեղ դրիգագիրները կիսադրագետ կամ անդրագետ են, կարելի յե մեկ կամ մի քանի ըրիգադի համար պահել հատուկ հաշվեատար, վորը կամ ըրուրուին աղատվում և մյուս աշխատանքներից, կամ հաշվառման այլ աշխատանքները տանում ե համատեղության կարգով:

Նախրապահ—Արոտի ըրջանում նախրապահից ե

կախված Փերմայի աշխատանքների հաջողությունը : Նա պարտավոր է, Փերմայի ներքին կարգ ու կանոններով սահմանված ժամանակին նախիրը տանել արոտ և հետ բերել կթելու : Նա պետք է ինայողաբար ոգտագործի արոտավայրերը (արոտավայրերը բաժանում և մասերի և մաս մաս արածացնում ե), անասուններին ջրի, որվա չող ժամանակը պահի զով տեղերում՝ ծածկի տակ, սովորում : Նախրատահրհետնում և անասունների առողջությանը, կովերի ծորանքին և հիմանդրանալու դեպքերի մասին իր ժամանակին հայտնում և բրիգադիլին կամ Փերմայի վարելին : Առանձնապես նա պետք է հետեւի հզի կովերին և ծնելիս առաջին ողնությունը ցույց տա : Նա պետք է կազմակերպի գիշերային արածացումները : Ամեն որ անասուններին արոտ տանելիս և հետ բերելիս հաշվով և հանձնում բրիգադիլին :

Անասնաբուժ սահիտարք հետեւում և անասուններին դոմերում կանոնավոր սեղավորելուն, կերակրելուն և խնամելուն . հետեւում և, վոր անասուններին տրվելիք կերն ու ջուրը լինեն լավ, վոր անասուններին ժամանակին մաքրեն, չնչերը մաքուր սրահին, ողափոխվեն և լավ լուսավորվեն :

Նա հոկում և անասունների առողջական դրությանը, հիվանդության և ծնելու դեպքերում ցույց և տալիս առաջին ողնությունը, անասնաբուժի ցուցմունքների համաձայն բժշկում և անասուններին : Առանձին ուշադրությամբ պիտի հետեւի հզի կովերին, ջահել անասուններին ծնելուն և նրանց առողջությանը իր ժամանակին հիմանդրանասուններին զատի առողջներից և հետեւի հիվանդ անասուններին :

Նրա պարտականությունն է նաև Փերմայում կառուցել մեկուսացման շենք և հետեւել նրա սանիտարական գրությանը : Պարբերաբար չննչերը ախտահանել, վարժակիչ հիվանդությունների մասին անժիշտությունների, ախտահանդին Փերման : Անաս-

նաբուժական գեղատուն կազմակերպելն ու պահպանելը նույնութեամբ մտնում ե նրա պարտականությունների մեջ : Անասնաբուժական— սանիտարական անդրագիտությունը վերացնելու և կոլտնտեսականների վորակավորման համար կազմակերպում և զրույցներ :

Տեխնիկ—անասնաբույծը՝ Ֆերմայի արտադրության տեխնիկական դեկալարն ե : Նա կազմում և (կամ նրա ղեկավարությամբ կազմում են) տարեկան արտադրական պլանները, տարեկան և ամռական հաշվետվությունները, աշխատանքային ծրագրերը՝ մսուրային կերպման և արոտի ժամանակաշրջանի համար, ինչպես նաև ամսական պլան—կարգադրեր, յուրաքանչյուր բրիգադի համար :

Տեխնիկ—անասնաբույծը կազմում և (կամ նրա ղեկավարությամբ կազմում են) հասունացած անասունների և մատղաճների կերպարաժինները և հորթերին կաթարինեցնելու կերպարաժինները, հրահանգում և կոլտնտեսականներին՝ թե ինչպես պիտի խնամել, պահպանել և կերպել անասուններին : Սահմանում ե կովերի դրագավորելու ժամանակը : Մասնակցում և Փերմայում անասուններ ընդունելու և խոտանելու հանձնաժողովներին, հոկում և անասունների առողջական դրության և դոմերի, հորթանոցների ու այլ չենչերի սանիտարական գրությանը : Կազմակերպում և ղեկավարում ե բեղմանվորման կամպանիաներն ու ծնունդները . ընտրում և արտադրող—ցուլերին :

Նա պետք է առանձին ուշադրությամբ հետեւի մատուցած անասունների պահպաններու և բուծելու դրությանը :

Տեխնիկ— անասնաբույծի պարտականությունների մեջ և մտնում, տանել Փերմայի արտադրական հաշվառումը, Միսկաթլուտնակներունի մշակած ձեմերի համաձայն, կոլտնտեսականների համար կազմակերպել զրույցներ՝ անասուններին կանոնավոր խնամելու, պահելու և կերպարելու վերաբերյալ : Նա ղեկավարում և անասնապահության տեխնիկային տիրապետելու համար կոլտնտեսականներից կազմակերպված խմբակների պարտադրությունները :

Յ. ՎԵՐԱՑՆԵԼ ԴԻՄԱԶՐԿՈՒԹՈՒՆՆ, ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԸ
ԵԵՎ ԻՆՎԵՆՏԱՐԸ ԱՄՐԱՅՆԵԼ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

«Պետք ե լայն տարածել աշխատանքի այն ձեվը,
յերբ բրիգադի կոլտնտեսականները սպասար-
կում են անասունների վարչ խումբ, վարի առաջե-
լությունը ապացուցվել է անասնապահական ամե-
նալավ կոլտնտեսությունների ֆերմանների փորձավլ։
(Համ. Կ. Կ. (բ) Կենտկոմի 1932թ. գիտը վարի 4-ի վո-
րոշումից)։

1. Դիմազրկությունը իսպառ վերացնելու համար
անհրաժեշտ ե ֆերմայի բոլոր անասունները և ինվեն-
տարը բաժանել բրիգադների միջև, իսկ բրիգադների
ներում՝ կոլտնտեսականների միջև-անասունն ու ինվեն-
տարը ամրացնել յուրաքանչյուր բրիգադի և կոլտնտե-
սականի՝ մեկ տարուց վոչ պակաս ժամանակով։

2. Անասուններին բրիգադների և կոլտնտեսական-
ների վրա ամրացնելիս ամենաբարձր արդյունավետու-
թյունն ունենալու համար պետք ե պահպանել հետեւյալ
պայմանները։

ա) Արդյունավետությամբ և ցեղական լայգագույն
անասուններին պիտի ամրացնել ամենալավ կոլտնտե-
սականներին։

բ) Ֆերմայում անասուններին պետք ե խմբավորել
այնպես, վոր ցեղական և ամենաարդյունավետ անա-
սունները սպահվեն ամենալավ շենքերում, կու... լովան ա-
մենալավ կերով և նրանց սպասարկեն ամենալավ բրի-
գադները։

գ) Կովերին կթողների վրա ամրացնելիս պետք ե
կովերին ընտրել այնպես, վոր նրանց տարեկան կիթի
քանակը մոտավորապես հավասար լինի, իսկ ծնելու ժամ-
կետերը տարբեր։ Զի թույլատրվում ստերջ կովերին
առանձնացնել, ինչպես և լավ ու վատ կովերին հավա-
սարաչափ բաժանել կթողների մեջ։

դ) Կոլտնտեսականներին ամրացվող մատղաշ անա-
սուններին, լսու հնարավորության, պետք ե լինեն մի
տարբեր և միասին խմբերով։ Կաթով կերակրվող հորթե-

րին պետք ե ամրացնել հատկապես փորձված հորթա-
պահների։

3. Նախքան անասունների խմբերը կոլտնտեսական-
ների վրա ամրացնելը, հարկավոր ե նկատի առնել տե-
ղական բոլոր պայմանները և այդ պայմաններից յիշե-
լով յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի համար սահմանել
բեռնավորման նորմա, այսինքն վորոշել՝ թե յուրա-
քանչյուր կոլտնտեսական կամ կոլտնտեսուհի քանի՞ դը-
լում անասուն կարող ե սպասարկել։ Բեռնավորման
նորման կախված ե անասունի արդյունավետությունից,
չենքի սարքավորումից, անասունների սպասարկման պրո-
ցեսներից, մեքենայացումից և դոմում աշխատող կոլ-
տնտեսականների միջև պարտականությունների բաշ-
խումից։ Որինակ՝ մեկ կթողին կարելի յետալ քիչ թը-
վով-շատ կաթնատու և շատ թվով քիչ կաթնատու
կովեր։ Լավ սարքավորված մեծ գոմերում մեկ կոլտըն-
տեսականը կարող ե սպասարկել ավելի շատ անասուն,
քան անհարմար չենքերում։ Աղբը դուրս տանելու և ջուր
բերելու մեքենայացման պայմաններում բեռնավորման
նորման կիմնի ավելի շատ, քան այդ աշխատանքները
ձեռքով կատարելիս։

4. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսական, կոլտնտեսուհի,
կոլտնտեսականների յուրաքանչյուր խումբ ու բրիգադ
ամբողջությամբ վերցրած՝ պատասխանատու յեն ի-
րենց հանձնված անասունների պահպանության, լավ կե-
րակրելու և նրանց արդյունավետության համար, ինչ-
պես նաև ինվենտարի պահպանության և սարքին պահե-
լու համար։

4. ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԻ ԱԱՀՄԱՆՈՒՄԸ

«Արտադրանքի նորմաները վորոշելիս կիմք ու-
նենալ ամենաալ աշխատող կոլտնտեսականների,
ամենալավ բրիգադների աշխատանքների փորձը,
հաշվի առնել կոլտնտեսության արտադրության լայ-
նացող մեքենայացումը և կոլտնտեսականների ու

բքգաղների՝ կոլեկտիվ աշխատանքի կազմակերպության գործում ձեռք բերած ունակությունները, աղխատանքի կազմակերպման մասին կոլտնտիենութեան՝ վորոշումից):

1. Յուրաքանչյուր Փերմայում՝ աշխատանքի յուրաքանչյուր տեսակի և անասունների յուրաքանչյուր խմբի համար սկիտի սահմանել արտադրանքի նորմաներ: Արտադրանքի նորմաները չպետք է չփոթել աշխատադիրության նորմաների հետ: Այն ժամանակի, յերբ դեռնավորման նորմաները վորոշումը են մեկին տրվող անասունների թվով, արտադրանքի նորմաները վորոշումը են ստացվելիք արտադրանքի միավորներով, այսինքն՝ քանի՞ լիոր կամ կիլոգրամ կաթ և կթելու և քանի՞ կիլոդրամով և ավելացնել մատղաշ և մասցու անասունների կենդանի քաշը: Որինակի, յեթե մեկ կթողի հանձնված է 15 կով, վորոնց որական միջին կիթը կազմում է 7 լիոր, ապա նրա բնունավորման նորման կլինի 15 կով, իսկ արտադրանքի նորման 105 լիոր կաթ:

2. Արտադրանքի նորմաները պետք են արտահայտվեն հետեւյալ մեծություններով: —

ա) կովերին սպասարկող կոլտնտեսականների համար արտադրանքի նորմաները սահմանում են կթութիւնակիով՝ լիսորով կամ կիլոդրամով:

բ) Մատղաշ և մասցու անասունների խնամող կոլտնտեսականների համար՝ այդ անասունների կենդանի քաշի հավելումով՝ կիլոդրամով:

գ) Ցուլերին խնամող կոլտնտեսականների համար՝ սպասարկվող ցուլերի թվով:

դ) Փոխադրական աշխատանքներ կատարողների համար (կերի, ջրի, կաթի տեղափոխումը և այլն)՝ ցենուներով՝ կիլոմետրներով, այսինքն՝ փոխադրվող բեռների քաշով և հեռալորությամբ):

յն) Կովերին նախրապահների համար՝ կթած կաթի քանակով՝ ցենուններով: Հորթերի, մատղաշների և մասցու անասունների նախրապահների համար՝ դրանց կենդանի

քաշի հավելումով՝ ցենուններով: Հորթարածի համար արտադրանքի նորման նույնին է, ինչ վոր նախրապահները բայց հորթապահները՝ աշխատանքը գնահատովում են այլ ձևով:

3. Յուրաքանչյուր Փերմա պետք են մշակի իր արտադրանքի նորմաները, հավի առնելով տեղական պայմանների առանձնահատկությունները: Միանդամայն արդելում և ուրիշ Փերմաներից արտադրանքի նորմաների մեջնայարար փոխ առնելով կամ շրջանի և կենտրոնի նորմաներն ընդունել, առանց նախորդ այդպիսիները վերամշակելու և տեղական առանձնահատուկ պայմաններին հարմարեցնելու:

4. Արտադրանքի նորմաներ ուահմանելիս հիմք ունենալ ամենալավ՝ աշխատող կոլտնտեսականների աշխատանքի արտադրանքը:

5. Վորովկետնով կովերը տարբեր ժամանակում են ծնամ և տարվա զանազան սեղոններին տարբեր կերպով հն կերպելովում, ուստի նրանց կաթի քանակը տարվա ընթացքում միատեսակ չի լինում: Մատղաշ անաւենաների աճումն ևս տարբեր է լինում: Դրա համար աշխատանքի նորմաներ պետք են մշակել յուրաքանչյուր ամսը վահամար առանձին:

6. Վերսչնել ՀԱՎԱՍԱՐԵՑՈՒՄԸ, ՍԱՀՄԱՆԵԼ ՍՇԽԱՏՄԵՔԻ ԳՈՐԾԱԲՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ՍՏԱՑՎԱԾ ԱՐՏՐԱԴՐԱՆՔԻ ՔԱՆԱԿԻ ՅԵՎ ՎՈՐԱԿԻ ՀԱՄԱՉՈՅՑՆ.

Անասնապահական բիզոնադը և նրա աշխատող կոլտնտեսականները վարձարկում ենին իրենց աշխատանքի արդյունքի համեմատ (կթած կաթի քանակի, մատղաշ անասունների քաշի հավելման, ամի քանակի և այլն): (Համ. կ.կ. (բ) կենտրոնի 1932 թ. փետրվարի 4-ի վորոշումից):

7. Ֆերմայում աշխատող կոլտնտեսականների աշխատանքի միակ ճիշտ գնահատումը հանդիսանում է գործարքայինը՝ աշխատեալ բառներանց տված արտադրանքի

քանակի և վարակի, այսինքն՝ կաթի և մասղաշ անառուների կենդանի քաշի հավելման:

2. Թեթև և ծանր, վորակյալ և անվորակ աշխատանքների վարձառության նկատմամբ հավասարեցումը վերջնականապես վերացնելու համար պետք է ֆերմայում սահմանել աշխատանքի հետևյալ գնահատումը, յեներով ԽՍՀՄ-ի և ՌՍՖՌՀ-ի Կոլոնտիենարուների սահմանած խմբերից:

Աշխատանքների յերկրորդ խումբը (միջակ աշխատանք) — գնահատվում է 0,75 աշխոր: Այդ խմբին են պատկանում հորթարածները և պահապանները:

Յերրորդ խումբը (ծանր, հասարակ աշխատանք) — գնահատվում է 1 աշխոր: Այդ խմբին են պատկանում անասնապահները, վորոնց պարտականությունը չի ինամել և կերակրել անասուններին, հորթապահները, վորոնք սպասարկում են հորթերին կաթնային կերակրուման շրջանից հետո՝ կեր, չոր, կաթ բերողներն ու փոխադրողները:

Չորրորդ խումբը (ծանր, փորձառություն պահանձող աշխատանք) — գնահատվում է 1,25 աշխոր: Այդ խմբին են պատկանում անասնաբուժ — սանիտարները, անասուններին կերակրող և ինամող անասնապահները, կերողները, կաթով կերակրելու շրջանում հորթերին ինամող հորթապահները, նախրապահները և խոչըն Փերմաների հաշվառները:

Հինգերորդ խումբը (վորակյալ աշխատավորներ) — գնահատվում է 1,50 աշխոր: Այդ խմբին են պատկանում բրդագերներ, տեխնիկանախառնությունները և մասնավորական կրթություն ստացած անասնաբուժ-սանիտարները (տեխնիկա-անասնաբուժները):

Յերեմայի վարիչի աշխատանքը հավասարեցվում է կուլտուռանության վարչության անդամների աշխատանքին և գնահատվում է այն չափով, վորչափով նա կատարում է ֆերմայի արտադրական պլանը:

3. Արտադրանքի նորմաների և աշխատանքի գնա-

հատման հիման վրա յուրաքանչյուր Փերմայում ըստ աշխատանքի տեսակների աշխատավորվ դործարքային գնահատում պիտի սահմանել՝ ստացած արտադրանքի յուրաքանչյուր միավորի համար:

Գործարքային գնահատում աշխատերով սահմանվում է —

ա) Կթողների համար — կթած կաթի մեկ լիտրի կամ մեկ ցենտների հաշվով:

Որինակ, յեթե կթողի արտադրանքի նորման 62 լիտր է, իսկ նրա աշխատանքը գնահատվում է 4-րդ խմբի համաձայն (1,25 աշխոր), ապա յուրաքանչյուր լիտր կթած կաթի համար նրան տալիս են յերկու հայրուրեղորդական (0,02) աշխոր:

բ) Հորթապահներին և մատղաշ անասուններին ինամող անասնապահների համար այդ անասունների կենդանի քաշի 1 կիլոգրամ կամ մեկ ցենտներ հավելման հաշվով: Որինակ, յեթե հորթապահի համար արտադրանքի ամենուրյա նորման և հորթերի կենդանի քաշի 10 կիլոգրամ հավելում (ընդհամենը 20 հորթ, յուրաքանչյուրին 0,5 կիլո) և նրա աշխատանքը գնահատվում է 4-րդ խմբով, ապա կենդանի քաշի յուրաքանչյուր կերոյի հավելման համար նրան տալիս են 12,5 հարյուր յերրորդական աշխոր:

գ) Նախրապահների և դիշերապահների համար — կթած կաթի կամ մատղաշ անասունների և մատղու անասունների կենդանի քաշի հավելման մեկ ցենտների համար (նայած թե ինչ անսուն են սպասարկում): Որինակ, նախրապահը պահում է 100 գրուխ կով, վորոնց միջին կիթը 8 լիտր է, նրա արտադրանքի նորման կիթի 800 լիտր կամ 8 ցենտներ կաթ: Նախրապահի աշխատանքը գնահատվում է 4-րդ խմբով, այսինքն 1,25 աշխոր: Հետևապես, կթած կաթի յուրաքանչյուր ցենտների համար նախրապահին տալիս են 16 հարյուրեղորդական աշխոր:

դ) Աղբը մաքրող և կովերի համար կեր պատրաս-

տող անասնապահի համար—նրա խնամած կովերի կլած
կաթի մեկ ցենտների հաշվով։

յե) կթողին—կթած կաթի մեկ ցենտների հաշվով։

զ) Կեր, ջուր և կաթ փոխադրողներին—փոխադրան
բեռների մեկ ցենտների—հեռավորության կը լոմետերի
հաշվով։

4. Արտադրանքի միավորի գործարքային դնահա-
տումները աշխարհերով բոլոր տեսակի աշխատանքների
և անասունների յուրաքանչյուր խմբի վերաբերյալ պետք
են ահմանել ամիսը մեկ անգամ՝ հետեւյալ ամսվա համար։

5. Բրիգադիրի, տեխնիկ—անասնաբույժի և անաս-
նաբուժական սանիտարի աշխատանքի գործարքային
դնահատումը կատարվում է համաձայն նրա, թե վ՞ո՞ք
չափով ե իրագործված կաթի արտադրանքի աճի, մաս-
ղաշ անասունների և մսացու անասունների կենդանի քա-
քաշի հավելման տարեկան արտադրական առաջադրան-
քը։ Բրիգադիրի, տեխնիկ—անասնաբույժի և անասնա-
բուժական սանիտարի աշխատանքի հաշվով կատարում
են ամիսը մեկ անգամ, բրիգադիրինը՝ թե ի՞նչ չափով և
նրա բրիգադը կատարել ամսական արտադրական տուս-
ջադրանքը, իսկ տեխնիկ—անասնաբույժի և անասնա-
բուժ-սանիտարի համար—նայած թե ի՞նչ չափով և
նրանք կատարել կաթի, կենդանի քաշի հավելման և աճի
ամսական արտադրական առաջադրանքը՝ ամբողջ ֆեր-
մայում։

6. Ֆերմայի վարիչի աշխատանքի դնահատումը կա-
տարվում է ֆերմայի արտադրական պլանը կատարելուն
համեմատ ապրանքային արտադրանքի հանձնումը (վա-
ճառքը) պետությանը, հորթերի քանակը, մատղաշ ա-
նասունների և մսացու անասունների կենդանի քաշի հա-
վելումը, անասունների համալրումը։ Ֆերմայի արե-
կան արտադրական պլանը կատարելու համար կորան-
եսության վարչությունը ֆերմայի վարիչի համար
ահմանում և աշխարհերի վորոշ թիվ։ Արտադրական
այդ պլանի գերակառարման դեպքում ավելացնում են

աշխարհերի քանակը, իսկ թերակառարման դեպքում՝
պակուեցնում են։

7. Ֆերմայում աշխատող կոլտնտեսականների աշ-
խարհերի գնահատումը պետք է կամ բարձրանա կամ իջ-
նի, նայած թե ինչ հաջողությամբ են կատարել ֆերմա-
յի արտադրական պլանը իր ամբողջությամբ, կամ նրա
առանձին բրիգադների տարեկան արտադրական առա-
ջադրանքներ։

Աշխարհի գնահատման բարձրացման կամ իջեցման
չափը վորոշում է կոլտնտեսության վարչությունը։

8. ՊԼՍՆ—ԿԱՐԳԱԳՐԵՐ ԿԱԶՄԵԼ ՑՈՒՐԱՅԻՆ ՉՅՈՐԻ
ԱՄՍՎԱ ՀԱՄԱՐ.

1. Ֆերմայի տարեկան արտադրական պլանների հի-
ման վրա յուրաքանչյուր ֆերմա կազմում է տարեկան
արտադրական առաջադրանքներ և ամսական պլան—
կարգագրեր՝ յուրաքանչյուր բրիգադի համար։

Տարեկան արտադրական առաջադրանքները և
պլան—կարգագրելով պետք է նախորոք մշակվեն բռի-
գագրերի ժողովներում և հաստատվեն կոլտնտեսության
վարչության կողմից։ Տարեկանները մինչեւ տարիա-
կիողը, ամսականները մինչեւ տվյալ ամսվա սկիզբը։

2. Տարեկան արտադրական առաջադրանքների մեջ
պետք է ցույց տալ բրիգադին տրվող տարեկան առաջա-
դրանքը— կաթի, հորթերի, մատղաշ անասունների և
մսացու անասունների կենդանի քաշի հավելման և աշխա-
րհերի քանակի վերաբերյալ, «վորեց բրիգադիրը չի կա-
րող ավելի աշխարհ ծախսել՝ ամբողջ բրիգադի կատարծ
աշխատանքի համար»։

3. Ցուրաքանչյուր բրիգադ ստանում է իր պլան—
կարգագրերը ամբողջ ամսվա համար։ Այդ պլան—կար-
գագրի մեջ պետք է ցույց արվի, թե ի՞նչ աշխատանքը և
կատարելու յուրաքանչյուր կոլտնտեսական կամ կոլ-
տնտեսությի, անասունների սպասարկմանը՝ նրա բնո-
նավորումը, արտադրական առաջադրանքը՝ արտադրե-

լիք մթերքների վերաբերյալ՝ առաջիկա ամսվա համար (կաթի, մատղազների և մսացու անասունների քաշի հավելում), արտադրանքի միավորի գործարքային դնահատումը աշխորերով, հասանելիք աշխորերի քանակը, վորեց ավելին բրիգադն իրավունք չունի ծախսելու այդ առաջադրանքի կատարման համար, և արտադրանքի միավորի փաստացի ստացումն ու աշխորերի հաշվառումը ամսի վերջին:

4. Պլան—կարդագրերը պետք ե կախել գոմերում, հարմար տեղում, վորպեսդի յուրաքանչյուր կոլտնտեսական իմանա, թե վո՞րքան արտադրանք ենա տալու և քանի աշխոր ե ստանալու։ Պլան—կարդագրի կատարումը ստուգում ե բրիգադիրը։

7. ՊԱՐԳԵՎ. ԱՅՀ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ,
ՏՈՒԺ—Վ.Ս. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ

1. Անհրաժեշտ ե բարձրացնել կոլտնտեսականների պատասխանառվությունը և շահագրսված լինելը՝ արտադրական առաջարրանքների կատարման և գերակատարման համար։ Այդ պատճառով ել լավ աշխատավորներին խրախուսելու համար պիտի սահմանել պարզեարում, իսկ վատ աշխատանքի համար՝ տույժ։

2. Յուրաքանչյուր ամիս լավ հարվածայիններին պիտի պարզեարել լավ աշխատանքի համար՝ տալով լրացուցիչ աշխորեր, ինչպես և դրամ կամ արդյունաբերական արլանքների ի հաշիվ պարզեատրման յերեք տոկոսային ֆոնդի։

3. Կոլտնտեսականների և կոլտնտեսուհիների պարզեարումը պետք ե կատարի մոտավորապես հետեւյալ արտադրական ցուցանիշների համար։

կը ող անասնապահերին — ա. կաթի ամսական առաջարանքը գերակատարելու համար. բ. կովերի հաջող ծնելու համար և գ. ժամանակին հղիացած յուրաքանչյուր կովի համար։

Հորբապահներին — ա. հորթերի լավ խնամելու

և չսատկելու համար, հորթերի կենդանի քաշի հավելման ամսական առաջարանքը գերակատարելու համար։

Մատղաշներին խնամող անասնապահներին — ա. մատղաշների լավ խնամքի և չսատկելու համար. բ. մատղաշների կենդանի քաշի հավելման առաջարանքը գերակատարելու համար։

Ցուլերին խնամող անասնապահներին — սուրջ կովերի տոկոսը իջեցնելու և ցուլերի լավ պահպանության համար։

Նախրապահներին — կաթի կամ մատղաշների և մսացու անասունների կենդանի քաշի հավելման ամսական առաջարանքը գերակատարելու համար։

Բրիգադներին—բրիգադի կողմից կաթի, աճի և մատղաշների ու մսացու անասունների կենդանի քաշի հավելման արտադրական առաջարանքը գերակատարելու համար։

Ֆերմաների վարիչներին — ֆերմայի արտադրական պահնի գերակատարման համար։

4. Բացի գրանից, ամենալավ կոլտնտեսական հարվածայինները բրիգադիրի կամ ֆերմայի վարիչի առաջադրությամբ նույնական պետք ե յուրաքանչյուր ամիս սպարզեատրվեն՝ կերի խնայողաբար ծախսելու, արտադրանքի բարձր վորակի, անասուններին խնամքով վերաբերյալու, չենքերը և անասունները մաքուր պահպելու, ֆերմայի տնտեսությունը բարելավելու, ինչպես նաև իրենց լավագույն փորձը հարեւան ֆերմաները փոխանցելու, միջոցով, նրանց աշխատանքները բարելավելու համար։

Համաձայն Աշխատանքի և Պաշտպանության Խորհրդին կից Գյուտարարության կոմիտեյի հրահանգի, կոլտնտեսական գյուտարարները ֆերմայի արտադրությունը մեքենայացնելու համար արժեքավոր առաջարկներ անելու, ինչպես նաև մեքենայացնարարության և մեքենացման ասպարիզում տեղական նյութերը, գյուտարարության համար, լավագույն կերպով ոգտագործելու

Համար պարզեատրվում էն — ստանալով իրենց դյուտի կիրառման հետեւնքով գոյացած անտեսական խնայության համապատասխան տոկոսը :

6. Արտադրական առաջադրանքները սիստեմատիկորեն թերակատարելու և աշխատանքի վատ վարչակի համար սահմանվում ե տույժ, հետեւյալ ցուցանիշներն վերաբերյալ .

Կը ող անասնապահներից՝ ա. կաթի արտադրանքի նորմայի թերակատարման, բ. կովերին լրիվ չկթելու, դ. կովերի ցույի գալու մոմենտն անտես առնելու, դ. կաթը սիստեմատիկորեն կեղտոտելու համար :

Ցույերին խնամող անասնապահներից՝ ստերջ կօվերի տոկոսի բարձրացման և ցույերը վատ խնամելու համար :

Մատղաշ անասուններին խնամող անասնապահներից, հորբապահներից՝ վատ խնամքի հետեւնքով մատղաների և հորթերի նորմայից ավելի քանակով սատելու համար :

Նախրապահներից՝ կաթի կամ մատղաշների և մասցու անասունների կենդանի քաշի ամսական արտադրական առաջադրանքը թերակատարելու համար :

Բլիփադներից՝ բրիգադի կողմից՝ կաթի, հորթերի մատղաշների և մասցու անասունների կենդանի քաշի հավելման արտադրական առաջադրանքը թերակատարելու համար :

7. Կոլտնտեսականների, վորոնց ամրացված և անասունը, հանցանքով սատկած յուրաքանչյուր անասունի համար, Փերմայի վարիչը պարտավոր ե կոլտնտեսականներից պահանջել սատկած անասունի արժեքը :

8. Բացի զրանից, բրիգադիրի կամ Փերմայի վարիչի առաջադրությամբ տուգանվում են նաև կերի ավելորդ ծախման անասունների հետ կոպիտ վարզելու, շենքերը կեղտոտ պահելու, առանց հարգելի պատճառի աշխատանքից բացակայելու, աշխատանքի դիոյիսով վե-

յի ու Փերմայի ներքին կարդ ու կանոնները խախտելու համար :

9. Յուրաքանչյուր Փերմայի արտադրական խորհրդակցություններում պիտի մշակվեն և կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովում և վարչության կողմից հաստատվեն ոլարդեատրման և տույժի նորմաններն ու կանոնները :

Պարզեատրման և տույժի նշված ցուցանիշները, Փերմայի տեղական ոլարդանների համաձայն, կարող են լրացվել:

8. ԿԱՆՈՆԱՎԱՐԵԼ ՖԵՐՄԱՅՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՃԻՇԾ ՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՀԱՇՎԱՐԴՈՒՄԸ

1. Ֆերմայում աշխատանքի հաշվառումը կատարվում և ըստ արտադրանքի քանակի ու վորակի և արտադրանքի ու դնահատման նորմանների հիման վրա :

2. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի կատարած աշխատանքի հաշվառումը կատարվում և խիստ վորոշ ժամկետներում: Կաթի արտադրության և կերերի տեղափոխման հետ կապված աշխատանքները հաշվի յեն առնվում ամեն որ, իսկ կենդանի քաշի հավելմանը՝ ամիսը մի անդամ:

3. Աշխորերի հաշվառումն, ըստ ստացած արտադրանքի քանակի և վորակի, պետք ե բրիգի ինչպես տեղակադրի մեջ, նույնական և կոլտնտեսականների աշխատքությունը՝ հինգ որը մեկ անգամ, իսկ կենդանի քաշի հավելման վերաբերյալ՝ յուրաքանչյուր անդամ քաշի հավելման վերաբերյալ հետո, բայց ամիսը մեկ անդամից վոչ պակաս:

Լրացուցիչ աշխորերի հաշվառումն, ինչպես և պակասեցումը, կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովին կոլտնտեսության վարչության սահմանած նորմանների ու կանոնների սահմաններում՝ կատարվում և ամիսը մեկ անգամ:

4. Ֆերմայի վարիչը և բրիգադիրները պատասխա-

նասու յեն հաշվառման կանոնավոր, ճիշտ և իր ժամանակին կատարելու համար:

9. ԿՈԼՏՆԵՍԱԿԱՆ ՄԱՍՍԱՆԵՐԻՆ ՆԵՐԴՐԱՎԵԼ ՓԵՐՄԱՅԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

1. Արտադրական խորհրդակցությունները պետք է հանդիսանան կոլտնտեսական լայն մասսաների կազմակերպիչը՝ կատարելու և գերակառարելու արտադրական պլաններն ու առաջադրանքները։ Յուրաքանչյուր ֆերմա և յուրաքանչյուր բրիգադ՝ պետք է ունենա իր արտադրական խորհրդակցությունները։ Բրիգադային խորհրդակցությունների կազմակերպիչը՝ հանդիսանում են բրիգադիները, իսկ ֆերմայի ընդհանուր խորհրդակցությունները՝ կազմակերպում և ֆերմայի վարիչը։ Բրիգադային խորհրդակցությունները հրավիրվում են յերկու շաբաթը մի անգամ, իսկ ընդհանուր խորհրդակցությունները՝ ամիսը մեկ անդամից վոչ պակաս։

2. Արտադրական խորհրդակցություններում պարտադիր կերպով՝ պետք են քննարկվեն հետեւյալ հարցերը։

ա. Ֆերմայի տարեկան արտադրական պլանը,

բ. աշխատանքային ծրագիրն ըստ սեղունների (գոմում կերակրման և արտադրյան սեղուններ)։

գ. Բրիգադների ամսական պլան—կարգադրելու և տարեկան արտադրական առաջադրանքները։

դ. Աշխատանքի դրագային ձեռի կազմակերպութը ֆերմայում։ արտադրանքի և բեռնավորման նորմաների սահմանելու, աշխատանքի դնահատումը, աշխորերի պակսեցումը՝ վատորակ աշխատանքների համար, պարզեատրում, պարտականությունների բաշխում, որքա անելիքը և այլ հարցեր, վորոնք կապված են աշխատանքի կազմակերպման հետ։

յ. սոցմբցման պայմանադրեր,

զ. Միսկաթելունակենտրոնի հետ՝ ֆերմա կազմակերպելու և մթերող մարմինների հետ կաթ հանձնելու վերաբերյալ կնքած պայմանադրերի կատարումը,

ը. Այն բոլոր հարցերը, վոր սեղունային բնույթ են

կրում—կապված են գոմում կերակրելուց արոտի չքանին անցնելու և արոտային ըրջանից՝ գոմում կերակրելու ըջանի հետ։

թ. Ֆերմայի համար կերերի բաղակազմակերպելու հարցեր,

ժ. կերակրման նորմաները,

ի. անհասունների խնամքի և պահպանության նորմաներ,

լ. պայմանագրի կորուստների վեմ

իւ. աշխատանքի հաշվառում

ծ. աշխատանքի դիմացիկնայի հարցերը

կ. դուռտեխնիկական միջոցառումներ և այլն։

3. Արտադրական խորհրդակցությունների վորոշում ներն ուժի մեջ են մանում ֆերմայի վարիչի հաստատելուց հետո, իսկ անհրաժեշտ դեպքում՝ կուտնահատության վարչության հաստատելուց հետո։

10. ՊԱՅՔԱՐԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԶԵՎԵՐԻ ԱՄԲՈՅԱՆ ՀԱՄԱՐ.

Սոցմբցումն ու հարգածայնությունն ուժին լժակ են հանդիսանում՝ բարձրացնելու կոլտնտեսական լայն մասսաների ակտիվությունը, աշխատանքային ենակութիվը և նախաձեռնությունը— կատարելու և դերակատարելու արտադրական առաջարանքները։ Դրա համար ել անհրաժեշտ և վոչ միայն ամեն կերպ խրախուսել և լայնորեն արմատավորել սոցմբցումն ու արգածայնությունը, այլև զեկավարել և հաշվի տոնել աշխատանքի այդ ձևերի կրթաման արդյունքները։ Սոցմբցման և հարգածայնության կազմակերպիչները պետք են լինեն բրիգադիներն ու ֆերմայի վարիչը։

Սոցմբցումը պետք են ծավալել վոչ միայն առանձին կուտնահատականների, նրանց խմբերի, բրիգադների տվյալ ապրանքային ֆերմաների մեջ։

Ֆերմաների միջև սոցմբցումը պետք է կիրառել հետեւյալ հիմնական կետերի վերաբերյալ — արտադրական պլանների ժամանակից չուտ կատարում ու

գերակատարում, ապրանքային արտադրանքի բարձրացում, մատղաշների ըրիկ պահպանում և կանոնավոր դարձացում, անսպունների արդյունավետության բարձրացում, գործարքի կիրառում՝ ըստ արտադրանքի քանակի ու վորակի, կերերի խնայողաբար ծախում և այլն:

Բրիգադների միջև սոցմքցումը կազմակերպվում է տարեկան արտադրական առաջադրանքները և պլան-կարգադրերը ժամանակից շուտ կատարելու ու գերատարելու վերաբերյալ:

Խմբերի և առանձին կոլտնտեսականների միջև սոցմքցումը կազմակերպվում է նրանց համանված անառողմանների սպասարկման առաջադրանքները կատարելու և գերակատարելու վերաբերյալ:

Սոցմքցման արտադրանքները և առանձին հարվածայինների աշխատանքները պետք են ստուգվեն յուրաքանչյուր ամիս, քննարկվեն արտադրական խորհրդակցություններում, ընդհանուր ժողովներում և լրացրանքներում կոլտնտեսության պատի թերթերում և շրջանային մամուլում:

Լավագույն հարվածային — կոլտնտեսականներին, աշխատանքի սոցիալիստական ձեռների կազմակերպիչներին, — Փերմաների վարիչները և կոլտնտեսությունների վարչությունները պետք են առաջ քաշեն ավագ խմբերի պաշտոնի, դարձնելով նրանց բրիգադիր, Փերմայի վարիչ, Միսկաթկոլտնտերոնի հրահանդիչ, ուղարկել դաշնութացներ և այլն:

11. ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԽՈՒԹՅԱՆ ՄԵջ ԿԱՆԱՑ ՏԱԼ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԸ

1. Անսանաբուծական Փերմաների կազմակերպման և ամրացման գործում կոլտնտեսությունները բացարիկ գերունեն: Խորհրդային Միության սուհմաններում հազարավոր ամենալավ Փերմաներում աշխատանքը հիմնականում տանում են կանայք: Դա ցույց է տալիս, վոր

կանանց աշխատանքը ֆերմաներում կարող և ամենալավ կիրառումն ունենալ:

2. Անհրաժեշտ է սիստեմատիկորեն աշխատել բարձրացնելու կանանց վորակալությունը, ներգրավել նրանց գյուղատնտեսական և գոտությանի կական խմբակները, ուղարկել նրանց դաշնութացները, տեխնիկումները, բուհեր և լրանց չափերով նրանց զեկավար աշխատանքի քաշել (բրիգադիր, Փերմայի վարիչ, տեխնիկ-ամասնաբուժք):

3. Կանանց ակտիվությունը բարձրացնելու, նրանց Փերմաների շինարարության մեջ և կազմակերպչական ամրացման գործում ներգրավելու համար անհրաժեշտ է նրանց մեջ սիստեմատիկորեն բացատրական աշխատանք ստուգությունների աշխատանքների մեջ: Պիտի այնպես անել, վորակաղի Փերմայում աշխատող յուրաքանչյուր կողմնական համականա, վոր ինքը համդիսանում է սրբազնության անասնապահության ակտիվ շինարար:

12. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱԿՏԻՎԸ ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՒՄ Ե ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱԳՐԱՆՔԱՅԻՆ ՅԵՐՄԱԿԱՆ ԵՐԱՎԱՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱՅԱԿԱՆ ՀԵՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԵՆԱՐԱՐԱԿԱՆ

ՄԱՆ ՀԵՆԱՐԱՐԱԿԱՆ

«Կենտ. Կոմիտեն կուսակցական և կոլտնտեսական կազմակերպությունների ամենակարևոր քայլական խնդիրն է համարվում կոլտնտեսական հարկածայիններին, աղցմբան մասնակիցներին, բրիգադիրներին, առաջադարձական և դաստիարակաման միջացով կոլտնտեսական ակտիվ պատրաստելու աշխատանքը»: (Համար կազմակերպությունների 1932թ. վետրվարի 4-ի վորոշումը):

1. Կոլտնտեսությունների և ապրանքային Փերմաների կազմակերպչական-տնտեսական սմբացման խմբների թվում մեծ կարևորություն ունեցող քաղաքական խնդիրը է հանդիսանում կոլտնտեսական կազմաքաղաքական կերպությունների, կոլտնտեսության վարչության և կերպությունների, կոլտնտեսության վարչության և կերմաների վարիչների կողմից կոլտնտեսական-հարկածայինների վարչությունը:

ծայիններից, բրիգադիլներից և այլն առաջաշման ու դաստիարակման միջոցով կոլտնտեսական ակտիվ պատրաստելու հարցը:

Կոլտնտեսական ակտիվ պատրաստելն ու ստեղծելը պետք է կատարվի ամենալավ կորոնտեսական—հարվածայինների, սոցմբաժման մասնակիցների ու բրիգադիրների ճիշտ Հաշվառման միջոցով, Հրավիրելով նրանց խորհրդակցություններ, կոնֆերանսներ, Հավաքներ, Նրանց վորակը բարձրացնելու համար սիստեմատիկ աշխատանք սահմելով՝ գասընթացքներն ուղարկելով և Փերմայում նրանց զեկալար աշխատանքի քաշելով

2. Կոլտնտեսական ակտիվը պետք է հանդիսանա ապրանքային Փերմաների կազմակերպման և ամրացման գործում ամենակարևոր միջոցառումներ անցկացնելու հենարանը, այն ե՛ անասունների համալրման պլանի կատարման, կերերի բազայի ստեղծման, անասունները չենքերով ապահովելու, պետությանը հանձնվելիք (վաճառելիք) արտադրաքնի պլանի կատարման գործարքային հիմունքով, աշխատանքի կազմակերպման և նրա սոցիալիստական ձևերի արմատավորման ասպարիգում:

Կոլտնտեսությունների կազմակերպչական — տնտեսական ամրացումն անհնար ե, առանց լիակատար չափով իրականացնելու ընկ. Ստալինի պատմական վեց ցուցումները, առանց վճռական պայքար մղելու դիմադրուկության ու Հավասարեցման վերացման համար և Փերմայում աշխատող կոլտնտեսականների հաճախակի փոփոխման դեմ:

Աշխատանքի կազմակերպումը գործարքայինի հիման վրա, կոլտնտեսականների շահագրդումածությունը՝ բարձրացնելու իրենց աշխատանքի արտադրույականությունը, աշխատանքների վորակն ու Փերմայի առլրանքայնությունը հանդիսանում ե կոլտնտեսությունների և տորբանքային Փերմաների ամրապնդման հիմքը:

ԿԱԶԵՐՈՒՄ, ՄԻԱ ԿԱՌ ԿԱՑԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ԳՈՐ
ՏԱԴՐԱՆՔԻ ՅԵՎ ԳՈՐԾԱՐՔԻ ԳՆԱ

Աշխատանքի անունը	Աշխատանքի պայմանները	Բիոհակառական նույնականացնելու համար (գույք)
------------------	----------------------	---

1. Կովերի կթելը, կերակրելը և բնութագրը (կթուածանապահ)	Կթուղին տմբացած կովերի որակն միջին կիթն և՝ մինչև 3 լիոր 12 3—5 > 12 5—7 > 11 7—10 > 10 10—12 > 9
---	---

2. Աղբի հավաքելը, ջաւը և կերեր պատրաստելը (անտառապահ)	Ջաւում կերտկրման և արսուի շրջանում յերբ կթելիո կերպություն ևն կովերին, միջին կիթն մինչև 3 լիոր 50 3—5 > — 5—7 > — 7—10 > — 10—12 > —
---	---

3. Աղբի հավաքելը	Արսու շրջանում (կովերին չեն կերպություն միջին կիթն և՝ մինչև 3 լիոր 100 3—5 > — 5—7 > — 7—10 > — 10—12 > —
------------------	--

Հավելված № 1

ԹԱՑԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՐԵՐՈՎ ԲԵՐՆԱՎԱՐՄԱՆ ԱՐ
ՃԱՏՄԱՆ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐ

Արտադրան- քի սրական անորման	Վար կմբին և զատ- կանում աշխատանքը	Արտադրանքի մի- ավորի անունը	Արտադրանքի միավորի անունը
36	—	Ծանր, պահանջում և փորձառաթյուն (1,25)	10 լիոր կաթ 35
48	—		26
66	—		19
85	—		15
99	—		13
150	—	Ծանր, բայց փոր- ձառաթ չպահանջող (1,00)	100 լիոր կաթ 67
200	—		50
300	—		33
425	—		23
550	—		18
300	—	Ծանր, փորձառաթ- թյուն չպահանջող (1,00)	100 լիոր կաթ 33
400	—		25
600	—		17
850	—		12
1100	—		9

Աշխատանքի անունը	Աշխատանքի պայմանները	Բնակչության նույնականացում (դիրքելիք)	Արտադրանքի սրական նույնականացում (դիրքելիք)	Արտադրանքի մեջ ավագի անունը	Հարկած պարագաների առաջարկը
Կարգ (կարգագործ)	Կարգ (կարգագործ)	Կարգ (կարգագործ)	Կարգ (կարգագործ)	Կարգ (կարգագործ)	Կարգ (կարգագործ)
4. Մինչև 3 ամսական հորթերի խնամելը (հորթապահ)	Ախտավայր կերտկրման և արոտի շրջաններում, Հորթի կենդանի քաղցր ծնկած որը՝ մինչև 20 կմադրամ 20 20-25 25-30 30-35 35-40 40 և ավելի	—	9	Ծանր, պահանջում է փորձառություն (1,25)	Կենդանի քաշի 1 կիլոգր. հավելում 14
5. 3 ամսականից մինչև մեկ տարեկան հորթերի խնամելը (հորթապահ)	Արտակ շրջանում, յեթի ցեղը՝ մանր և 35 միջակ և խոշոր և	—	10 11 12 13 14	Ծանր, փորձառություն չպահանջող (1,00)	Կենդանի քաշի 1. կիլոգր. հավելում 12,5 11,3 10,4 9,6 8,9
6. 3 ամսականից մինչև մեկ տարեկան հորթերի խնամելը (հորթապահ)	Սուրբույն կերտկրման շրջանում, յեթի ցեղը՝ մանր և 25 միջակ և խոշոր և	—	12,25 14,0 19,25	Ծանր, փորձառություն չպահանջող (1,00)	Կենդանի քաշի 1. կիլոգր. հավելում 8,2 7,1 5,2
7. Մեկ տարեկանից ըստը մատղաների խնամելը	Արտակ շրջանում (անապահներն ամեն որ վերադարձնում են գոմը), յեթի ցեղը՝ մանր և 60 միջակ և խոշոր և	—	8,75 10,0 13,75	Ծանր, փորձառություն չպահանջող (1,00)	Կենդանի քաշի 1 կիլոգր. հավելում 11,4 10,0 7,8
		—	18,0 21,0 24,0	Ծանր, փորձառություն չպահանջող (1,00)	Կենդանի քաշի 1 կիլոգր. հավելում 5,5 4,8 4,2

	Աշխատանքի անունը	Աշխատանքի պայմանները	Հիմնական գործառնությունները (պահել)
8.	Կոլեքտիվ արտա տանելը (նախըսպահություն)	Միջին կերպություն միջնական միջական մասնակիցների արածացնելը (հարաբեկացություն)	Ախտուում կերպարման շրջանակում, յեթե ցեղեց մանր և միջակ և խոշոր և 30
9.	3 ամսականից մինչև մեկ տարեկան հարթե- րի արածացնելը (հար- աբեկացություն)	Միջին կերպություն միջնական մասնակիցների արածացնելը (հար- աբեկացություն)	Յեթե ֆերմայում կա մանր ցեղ միջակ > խոշոր > 100
10.	1 տարեկանից բարձր մատղաշներին արտ- ծացնելը (նախըսպահություն)	Յեթե ֆերմայում կա մանր ցեղ միջակ > խոշոր > 100	Յեթե ֆերմայում կա մանր ցեղ միջակ > խոշոր > 100

¹ Բնանավազման և արտադրանքի նորմաները հարթակաների
հետ աշխատանքը գնահատվում է ըստ չորրորդ խմբի, հարթարածք-

Արտադրան- քի պահան չափում	Վճռ խմբեն և պատ- կանում աշխատանքը	Արտադրանքի մ- ակարի անունը	Արտադրանքի գործառնությունը (հարթական գործառնություն)
Լուսն (կերպություն)	Լուսն (կերպություն)		
—	9,0 10,5 12,0	Մանր, փոքրձառու- թյուն չպահանջող (1,00)	Կենդանի քաշի 1 կիլոգր. հավելում 9,5 8,3
300 400 600 850 1100	— — — — —	Մանր, փոքրձառու- թյուն պահանջող (1,25)	100 լիոլ կաթ 42 81 20,8 14,7 11,3
—	35,0 40,0 55,0	Մանր, փոքրձառու- թյուն պահանջող (1,25)	Կենդանի քաշի 10 կիլոգր. հավելում 86 31,2 23
—	30,0 35,0 40,0	Մանր, փոքրձառու- թյուն պահանջող (1,25)	Կենդանի քաշի 10 կիլոգր. հավելում 41,6 36 31,2

համար նույն են, ինչ վոր նախըսպահությունից: Սակայն նորմագործառ-
նը՝ ըստ չերրորդ խմբի:

Կ Ե Ր Գ Ա Գ Ի Ր

ամսի համար, 193 թ.

Յենտներ կաթ
ցենտ. կենդ. քաշի հավելում
գլուխ. աճ.
ցենտ. կաթ.
ցենտ. կենդ. քաշի հավելում
գլուխ. աճ.

Այդ աշխատանքի հասար-
ման համար բրեգագի աշ-
խարերի վրա կազիւցած
գլուխ. աճ.

Կառարիկը աշխատանքը	
Բենզօլի առաջարկը (քանի ուղարկած անհանուն)	
Կաթի աղաղաղանքը (իմարով) կամ լինզունի քաշի հավելում (կերպարան). որպական նորություն	Կաթի արտադրանքի (լիստով) կամ կեն- դանի քաշի (կելով.) հավելման ամսական առաջարկանքը առանություն
Առաջէն առանություն	Յերկրորդ առանություն
	Երրորդ առանություն

Հնդկամենը բրեգա-	
դում	
ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— առաջին սյունյակը՝ բրեգագին	մի 193 թ.

Կ Ե Ր Գ Ա Գ Ի Ր

ամսի համար, 193 թ.

Արարդանքի ա- ռաջադրանքը ամ- բողջ ամսի հա- մար	Արարդանքի գնա- հանությունը մաս- կամ առաջարկը	Կառարիկը աշխատանքը առաջարկը
Կենդանի քաշի հա- վելում	Ամսի լոչ և աշխատանքը առաջարկը	Ամսի լոչ և աշխատանքը առաջարկը

Մեկ ամսի համար առաջարկը եղացնում է փերմայի
վարիչը, մյուս՝ սյունյակները-բրեգագիրը
ֆերմայի վարիչը

ՊԼԱՆ ԿԱՐԳԱԳԻՐԸ (Հանձնեց Փերմայի վարիչ
Հանձնեց բրեգագիրը 39

ՀԱՅԿ (Բ) Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 4-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Կուսակցության Կենտկոմը մատնանշում և բույր կուսակցական կազմակերպություններին, վոր կոլտնօսեությունները կազմակերպչություն ու տնտեսապես ամրացնելու ինդիքը ներկայումս հանդիսանում է նախ և առաջ կոլտնտեսությունների արտելային ձեվի զարգացման ու ամրացման խնդիր։ Բնդսմին Կենտկոմը յելնում է նրանից, վոր կոլտնտեսությունների զարգացման արդյականում այն փորձերը, վորոնց նպատակն և արհեստականորեն արագացնել կոլտնտեսությունների արտելային ձեվի անցումը կոմունային, լուրջ վտանգ և հանդիսանում։ Կենտկոմը նախազգուշացնում է կուսակցական բոլոր կազմակերպություններին այդ վտանգից՝ դեռևս չծավալված, բավականաչափ չամրացած դյուզամնտեսական արտելի ձեվից քոչչէ գործելուց։

Քարնանացանի կամպանիայի նախարարաստման, քերքատլության բարձրացման Գամար մղվող պայքարի առնչությամբ, Կենտկոմն առանձնապես շեշտում է հետեւյալ հերթական ինդիքները Կոլտնտեսությունների, նրանց արտելային՝ տվյալ ետապում տիրապետող ձեր կազմակերպչության տենտեսական ամրացման ասությունում։

1. Կոլտնտեսություններում աշխատանքի կազմակերպման կարեվորագույն ողակը պետք է լինի բրիգադը։ Պյուղատնտեսական լավագույն արտելների փորձի հիման վրա կենտկոմը նպատակահարմար և համարում կազմակերպել կոլտնտեսական բրիգադներ կոլտնտեսական հերթական բրիգադներ։

մշտական կազմով, այնպիսի հաշվով, վոր այդ բրիգադները, վորպես կանոն դյուղատնտեսության հիմնական աշխատանքները ամբողջ տարվա ընթացքում կատարեն վորոշ հողամասերում։ Կոլտնտեսությունն այդ բրիգադներին նրանց աշխատանքի ժամանակամիջոցին հատկացնում է անհրաժեշտ մեջնաները, ինվենտար, լծկան, վարության համար ամբողջովին պատասխանատու և բրիգադը։ Կոլտնտեսականների աշխարերի գնահատումը պետք է բարձրանա կամ նվազի նայած՝ բրիգադի աշխատանքի հաջողությանը։

2. Սակայն այդպիսի բրիգադների ստեղծումը չըպետք է բացառի բրիգադներին հողամասերի ամբացման հնարավորությունը (նայած տեղական պայմաններին, կոլտնտեսությունների չափին, նրա կազմակերպությանը) վոչ թե ամբողջ գյուղատնտեսական կնյապածությանը) վոչ թե ամբողջ գյուղատնտեսական աշխատանքների ուղղանի համար, այլ գյուղատնտեսական աշխատանքների վարոշ չըջանի համար (հերկ, բերքահավաք)։

Բրիգադների ընտրանքյանը, նրանց կազմի հոսունության վերացումը, բրիգադիներին իրական ուղնություն ցույց տալը՝ նրանց տնտեսական և քաղաքական վրակավորման բարձրացման բնագավառում, պետք է դասունա կուսակցական կազմակերպությունների ամենագրեթե ինսպիրը։

Լայն ծավալ պետք է ստանա արդեն անցյալ տարի բակագույն կոլտնտեսություններում կիրառվող այն բակագույն կոլտնտեսությունների աշխատականիկան, վրիփի համաձայն բրիգադիների աշխատանքը վերջնապահումը և բրիգադի աշխատանքի վերջնապահումը վարդատրվում է բրիգադի համաձայն։

Բրիգադին պատասխանատվության բարձրացումը, նրան կոլտնտեսություններում աշխատանքի կազմակերպման մի չարք Փունկցիաների հանձնումը պետք է զարգացած լինի կոլտնտեսության ընդհանուր վարչական ծախսերի կրճատման հետ, վորոնք անթույլատրելի կերպով ուղացել են մի շարք գեղագերում։

3. Վորպես կարեւորագույն ինդիքը շարունակամ և

մեալ այն վորոշումների կենապործումը, վորոնք ընդունել և Խորհուրդների Յ-բդ Համագումարը գործալարձն արմատացնելու մասին, հաշվառումը բարելավելու մասին, յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի աշխատանքը նրա կատարած գործի քանակի ու վորակի համաձայն, աշխարհով գնահատելու մասին:

Միևնույն ժամանակ Կենտկոմը նախազգուշացնում է գործալարձի ձևերի չափազանց բարգացնելուց, պրոդրեսիվ գործավարձ մտցնելուց, անհատական գործավարձի ձևերն ավելացնելուց այնտեղ, վորտեղ այդ չերդին արտադրության պայմաններից (որինակ հերկի և կալի բնագավառում) այն փորձերից, վորոնք կոլտնտեսականների աշխատանքի վարձատրությունը ստուգման փոխարինել դրամական աշխատավարձով, կոլտնտեսությունների վարչությունների աշխատանքը կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպությունների կողմից սոսկ վարչարարության փոխարինելուց, զանազան ֆոնդերի հատկացումների չափը դյուդատնեսական արտելի կառնեալը ընդունված նորմայից բարձրացնելուց:

4. Լայն ծավալ պետք է ստանա լավագույն անասնարարածական կոլտնտեսական ֆերմանների փորձով ուղարկված այն պրակտիկան, վորի համաձայն բրիգադայում աշխատող կոլտնտեսականներն սպասարկում են անտառների սահմանային թիվ այնպիսի. հաշվով, վորպեսդի անասնարարածական բրիգանները և նրանց մեջ մտնող կոլտնտեսականները վարձատրվեն իրենց կատարած աշխատանքի արդյունքի համաձայն (կթված կաթի քանակը, ջահել անտունների աճման կշիռը, սերնդի մեծությունը և այլն):

5. Կենտկոմը կուսակցական և կոլտնտեսական կաղմակերպությունների քաղաքական կարեվորագույն խընդիրն և համարում ըլլատնտեսական ակտիվի գաստիարակումն ու առաջարկումը հարվածային կոլտնտեսականներից, սոցմեքման մասնակիցներից, բրիգադիրներից և այլն: Կոլտնտեսական ակտիվի վրա պետք հենվեն տե-

ղական կազմակերպությունները տնտեսական կարեվորագույն ձեռնարկումներն իրականացնելին, այն եպարքար բերքատվության համար, պլանի կատարման, հացամթերումների համար և այլն, ինչպես և կոլտնտեսականների սոցիալիստական վերադաստիարական ասպարիկում:

6. Կոլտնտեսությունների կազմակերպչական արշակնարացման, կոլտնտեսական ակտիվի ստեղծման, բերքատվության բարձրացման ամբողջ աշխատանքում առանձնապես մեծ է և ներենարակուրային կայանների գերն ու պատասխանատվությունը: Այդ հիման վրա կենտկոմն առաջարկում է կուսակցական կազմակերպություններին ուժեղացնել իրենց (ամենորյա ողնությունը Մեքենատրակտորային կայաններին և նրանց ամբողջ տնտեսական աշխատանքի ղեկավարումը:

ԱՄ. Կ. (Դ) ԿՐԿԵՆՏՎՈՒ 32 թ. ՓԵՏՐՎԱՐԻ 4-ի
ՎՈՐՈՇԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
Կ. (Բ) Կ. ԿԵՆՏՎՈՒ ԲՅՈՒԹՈՅԻ ԱՊՐԻԼԻ 16-ի
ՎԼՐՈՇՈՒՄԸ

Կենտկոմն արձանագրում է, վոր չնայած առանձին առաջավոր կոլտնտեսություններում (Սարդարաբազ, Համամլու և այլն) ընդհանուր առմամբ բավարար և Համ կ (բ) է, Կենտկոմի 32 թ. փետրվարի 4-ի վորոշմանիրականացումը, այսուումենայինիլ նա դեռյեփս չի գար-ձել բոլոր շրջանների կուսա, խորհրդացին և կոլտնտեսուկան կազմակերպությունների ու շաղրության կեն-տրոնը: Մի շարք շրջաններում նույնիսկ շրջանացին ակտովը լիովին չի յուրացրել Համ կ. (բ) է. Կենտկոմի այդ վորոշման եյտթյունն ու կարեվորությունը, դեռյեփս բավարար չափով մասսարական բացատրական աշխատանք չի ծավալվել այդ վորշումների շուրջը: Մի քանի տեղերում ուղղուունխստաբար թերազնահատում էն կոլտնտեսությունների արտելային ձեւի կազմակերպությունն ու անտեսական ամրացման հարցերը, արտե-լային ձեւի, վորը տիգապետող և հանդիսանում տվյալ առողջամատում (իջևան, Մեղրի և այլն):

Կենտկոմը մատնանշում է, վոր ամենուրնք պայքար չի մղվում «գյուղատնտեսական արտելի ձեւերի վրացից թոփչք գործելու վտանգի վեմ, մի ձեվի վրացից, վորը վեռյեփս բավականաչափ չի ծավալվել և ամրացվել»:

Աշխատանքի կազմակերպման ասպարիզում, վորը Հանդիսանում է իրամատեսությունների արտելային ձեւի կուղմակերպչական ու տնտեսական ամրացման վճռա-

կան ողակը՝ կաբտարվել են լուրջ խեղաթյուրումներ և սխալներ, այն ե

1. Բրիգադների, վորպես կոլտնտեսական արտա-դրության մեջ հիմնական ողակի, կազմակերպումը շատ ցրջաններում արտահայտվեց մարդկանց, քաշող ուժի, ինչնենաւարի և ցանքների մեքենայական բաժանումով հավասար մասերի (Ղարաքիլիսա, Ներքին Ղամարը, Վ. Շահնիրար և այլն): Մի քանի վայրերում այդ բրի-գադների կազմակերպման համար արտադրական նը-շանի փոխարեն հիմք են ընդունված աղղակցական և տերիտորյալ նշաններ (Ալմահմեդ և այլն):

2. Արտադրական հողամասերը, գյուղատնտեսական անհրաժեշտ բնվենուարը և քաշող ուժը դեռյալս և՛ ամրացվել բրիգադներին (Քեշիշենդ, Իջևան, Լենին-կան, Խաթունարի, Յուվա և այլն):

3. Բրիգադը, վորպես արտադրական միավոր, վեր-նականապես չի ճեւալորված և ամբողջ տարվա համար արտադրական որացուցային առաջադրանք չի ստացել: Այդ առաջադրանքները չեն քննարկվել բրիգադների ար-տադրական խորհրդակցություններում, բրիգադների ներսում բանումը չի դասավորված ըստ խմբակների և վորակավորման, գյուղատնտեսական բնվենուարը և լժկանները գեռես չեն ամրացված առանձին կոլտնտե-սականներին (Քեշիշենդ, Մասումլու, Սամազար, Վա-ղարշապատ, Ղարաքիլիսա և այլն):

4. Փոխանակ ճիշտ կազմակերպելու կողմանութեառներիառյան, ըստ տեղական հողային, ջրային և այլ պայմանների մի շարք կոլտնտեսություններում նա հավասարաշափ բաժանված է բրիգադների միջև, առանց հաշվի առնելու մշակությունների առանձնահատկությունները, հողամասերի դիրքը, հողային, ջրային և այլ պայմանները (Վեդի, Առեղուղուլի, Ղարաքիլիսա):

5. Զնայած մի շարք նախազգուշացումներին, տեղ-անդ բրիգադը փոխարինում են ողակով, թուլացնելով բրիգադի, վորպես կոլտնտեսական արտադրության կա-

բնորագույն ողակի նշանակությունը, կազմակերպելով
6-8 հոգուց բաղկացած մտնր բրիգադներ (Կոտայք, Վե-
դի, Լենինական):

Մի շարք վայրերում տարվել են իսչոր, բաղմանդամ
80-90 հոգուց բաղկացած բրիգադների կազմակերպմամբ
(Խաթունարք, Բառարքեշաբ և այլն) և դրանով իսկ
գրմարացնում են կոնկրետ զեկավարությունը:

6. Ամենուրեք չի ծավալվել կենտկոմի կողմից բրի-
գադիրների մասին ընդունված վորոշումն իրականաց-
ելու համար, ոհուես չի դիտակցվել նրանց, վորպես կու-
տնտեսական արագդրության կենտրոնական դեմքի,
նշանակությունը:

Կուտակմակերպությունները վոչ ամենուրեք ճիշտ
են բաշխել կուտակցական և կոմիջերիտական ուժերն ըստ
բրիգադների և կուտակցական մասսայական աշխատանք
չեն ծավալել բրիգադներում:

7. Մի շարք ըրջաններում գոյություն դնելի կանանց
աշխատանքի վրայանքի թերազնահասում: Այդ աշխա-
տանքը հաջի չեն առնում և չեն ընդդրկում բրիգադ-
ները, իսկ այլ վայրերում բացահայտուին անտեսվում
է աղամարդկանց աշխատանքի փօխարինումը կանանց
աշխատանքով, մի հանդամանք, վոր հարփած և հաց-
նում արտադնացության ճիշտ կապմակերպմանը (Փար-
բի, Յեղվարդ, Մարտունի, Ախուա, Բասարպիչար):

8. Վորակական ցուցանիշների հիման վրա մշակ-
ված արտադրանքի նորմաները և աշխատանքների բա-
ժանումը հինդ կատեգորիայի, կիրառվում են չափա-
զանց զանգաղ, իսկ մի շարք վայրերում բոլորովին չեն
կիրառվում (Քեշիշենդ, Փաշալու, Ազլահվերդի, Լենի-
նական, Ղամարլու): Մի շարք վայրերում ձգտում ե
նկատում արեսատականորեն նվազեցնել արտադրական
նորմաները:

9. Անթույլատերելի չափով դանդաղ և ծավալվում
առցրցումն ու հարփածայտությունը (Քեշիշենդ, Փա-
շալու, Շահրիար):

10. Զարագանց թույլ և կատարվում վարչական
ծախսերի կրճատումը կոլտնտեսություններում, իսկ
մի քանի տեղերում, աղատելով բրիգադիրներին ան-
միջական արտադրական աշխատանքից, առեղծում են
ուղցրած շտաններ (Աշտարակ, Պարսի, Շիվանաձոր,
Վաղարշապատ և այլն):

11. Զնայած Համկ. (թ)կ. Կենտկոմի այն պարզուուց
ցուցումներին, թե կոլտնտեսությունները կազմակերպ-
չորեն ու անտեսապես ամրացնելու, կոլտնտեսատիան ակ-
տիվ ստեղծելու և բնըքատվությունը բարձրացնելու աս-
պարիզում, առանձնապես մեծ և Մելնոնտրակառային
կայանների դերն ու պատասխանավորությունը, ոյնուա-
մենայինիլլ Տկ-ների և ըրջանային կոլտնտեսությունների
միջև չկա համապատասխան փոխադարձ կազմակերպ-
չական ու կոնտակո աշխատանք, վորի հետևանքն են
գիմազլիկումը և ճեղփականները Համ կ. (թ)կ. Կենտկոմի
գետրվարի 4-ի վորոշման կոնկրետ իրականացման աս-
պարիզում (Լենինական, Ղամարլու, Վաղարշապատ):

Կոլտնտեսություններում աշխատանքի կազմակերպ-
ման անպարիզում կատարված սխաններն ու խեղաթյու-
րումներն ուղղելու նպատակով, կենտկոմն առաջարկում
է՝ բոլոր ըրջանային կոմիտեներին, Հողժողկոմատին,
կոլտնտեսություններ և Տրակոորկենտրոնին՝

1. Ամենալայն կուսակցական, մասսայական աշխա-
տանք ծավալի կոլտնտեսություններում, կոլտնտեսու-
կուն բրիգադներում և միջաներ ձեռք առնել անհարազ
կամ բրիգադներում և միջաներ կատարված սխանները, բրիգադների կազմա-
ուղղելու կատարված սխանները, կիրառված տեր-
բիուսումը համապատասխանեցնել Համկ. (թ)կ. Կենտ-
կոմի վորոշման հետ:

2. Բրիգադները կազմակերպել բացառապես ար-
տադրական սկզբունքով՝ պառական պայքար ժղկերով.
բրիգադների կազմակերպման գործում կիրառվող տեր-
բիուսուրալ, աղղակցական և այլ հիմունքների գեմ:

3. Ամենակարճ ժամանակամիջոցում վերջնականա-
պես ձեռափորել բրիգադներին՝ մշսական կազմով, ան-

պայման ամբացնելով նրանց վորոշ հողածառերի ռվոր-
սկեսդի, վորափս կանոն, այնպիսի բրիգադները զյուղա-
տնտեսական հիմնական աշխատանքները կատարեն ամ-
բողջ տարվա ընթացքում վորոշ հողամասում» (Համ. Ա.
(բ)կ, կենտկոմի վորոշումից):

Անհապաղ վերացնել դիմազրկությունը, իրավես
ամբացնելով զյուղատնտեսական ինվենտարը և լծկան
ները բրիգադներին, իսկ բրիգադների ներսում՝ տառնո-
ծին կոլտնտեսականներին՝ պատասխանատվություն դնե-
լով բրիգադների վրա, նրանց ամբացիած զյուղատնտես-
ական ինվենտարի ու լծկանների համար,

4. Բրիգադները կազմակերպելիս, յեղակետ ունենալ
բացառապես արտօդրական առաջարկանքները, մեքե-
նայացման աստիճանը, հողամասերի դասավորումը և
բուրաքանչյուր կոլտնտեսության մրցւ կոնկրետ պայ-
մանները: Վճռական պայքար մղել այն յերեսությունների
վեմ, վորոշ ձգտում են, աշխատանքները բաշխելիս,
բուրաքանչյուր բրիգադին տալ անպայման բոլոր մշա-
կությունները:

5. Անհապաղ վերակազմել բազմանդամ և մասն
բրիգադները, կազմակերպելով նրանց Համ. Ա. (բ)կ.
կենտկոմի վորոշման համաձայն:

6. Մատնանշելով բրիգադների կազմակերպման ա-
ռանձնապես թույլ աշխատանքն անասնաբռնական կոլ-
տնտեսություններում, առաջավոր կոլտնտեսություն-
ների փորձի թույլ լուսաբանումը մաժուրում, առաջար-
կել Հողգողկոմատին և կոլտնտեսնարոնին հատուկ ուշա-
դիություն նվիրել անասնաբռնական կոլտնտեսություն-
ների կազմակերպմանը, փոխադրելով առաջավոր կոլ-
տնտեսությունների փորձը հետ մնացածների մեջ:

7. Վճռաբար պայքար մղել կանոնց աշխատանքի
թերապնահաման վեմ, առավելագույն չտփով արմա-
տացնելով կոլտնտեսական արտադրության մեջ
կանոնց աշխատանքը, աշխատելով բեռնավորել բրի-

գաղները նաև և առաջ կանանց սանություն (ժանակամուք
բաժարակագործական և անասնաբռնական շրջաննե-
րում) և միջոցներ ձեռք առնել իրավես կազմակերպե-
լու մասայական արտադրացությունը:

Կենտկոմն առաջարկում է շրջկոմներին և կոլտնտ-
ենաբռնին ամենաանողոք պայքար հայտարարել կոլ-
տնտեսությունների ավելորդ բանութը թագնելու դեմ
և անհապաղ բեկում ստեղծել արտադրացության կազ-
մակերպման առաջարիցում:

8. Անհապաղ ուղղումներ մտցնել կոլտնտեսություն-
ների արտադրական-ֆինանսական պլաններում, աւե-
ճամնելով աշխատանքի յերեք խմբի փոխարեն հինգ
խումբ, նայած աշխատանքի դժվարության և վորակին:

Աշխատանքի արտադրողականությունը, բերքատ-
վությունը և անասունների մթերատվությունը կոլ-
տնտեսություններում ել ավելի բարձրացնելու նպատա-
կով, արտադրանքի նորմաներ սահմանելիս, վճռաբար
պայքար մղել վոչ միայն քանակական, այլ և վորակա-
կան ցուցանիշների համար:

9. Կենտկոմն առաջարկում է առավելագույն չտփով
կրծառել վարչական-սպասարկող կազմի ծախսերն այս-
պիսի հաշվով, վոր նրանք խոչոր կոլտնտեսություննե-
րում չկերպանցնեն ընդհանուր յեկատմի յմրկու տո-
կոսից, իսկ մանր կոլտնտեսություններում՝ ընդհանուր
յեկատմի յերեք տոկոսից:

Առաջարկել կոլտնտեսնարոնին կոնկրետ ցուցում-
ներ տեղերին այդ հարցի շուրջը:

10. Առաջարկել կոլտնտեսնարոնին, Տրակտորկենտ-
րոնին և Լուսժողկոմատին՝ անհապաղ ձեռնարկել բրի-
գադների վերապատրաստմանը, վերացնելով նրանց ան-
դազների վերապատրաստմանը, վերացնելով նրանց ան-
դազի նրանց ճիշտ կատարել հաշվառումը, վորովե կու-
տնտեսությունների կազմակերպչական ու անտեսական
ամբացման կարևորագույն պայման:

11. Առաջարկել բոլոր շրջկոմներին և կուսկազմա-

կերպություններին ամենավճռատկան պայքար մղել ըրբագերի, վորսես կոլտնտեսական արտադրության կենտրոնական գեմքի, թերագնահատման գեմ, վորակելով արդ փորձերը վորսես կուսակցության գծի ուղղությանատական կոպիտ խեղաթյուրում՝ կոլտնտեսական շինարարության մեջ:

Կենտրոն առաջարկում է կուսակցական բոլոր կազմակերպություններին, ամենավճռատկան պայքար մղել կոլտնտեսությունների վարչությունների և քրիզադների միջև միջանկյալ ողակ ստեղծելու, պրակտիկայի դեմ, ինչպես և մյուս կողմից՝ բրիգածիքներին խորակապորակ, խոկ բրիգածն ողակով փոխարինելու տեսնենցների դեմ: Անհրաժեշտ է վճռաբար վերացնել բրիգածիքների գերը կոծկելու այն ձգձգումները, խուսափելով բրիգածիքն վրա մասն իմաստակալություն հաստատելուց, ամեն կերպ ողնելով բրիգածիքներին՝ նրանց աշխատանքում, բարձրացնելով նրանց գնումն ու պատասխանավությունը: Լայն բացատրելով բրիգածիքներին՝ նրանց վարձարտության պայմանները, վերացնել բրիգածիքներին ամենաշահան արտադրական աշխատանքից աղքատելու պրակտիկան:

Վերացնել Պուրդուղուլու շրջկոմի վորոշումը՝ բրիգածիքների ցերեկգու արտադրանքի միան 40 տոկոս ավելացնելու մասին, վորսես մի վորաշում, վորը դըրդում և բրիգածիքին ունենալ արտադրության մեջ միայն աշխոր և նաև մացնում և նրա զեկավար գերը:

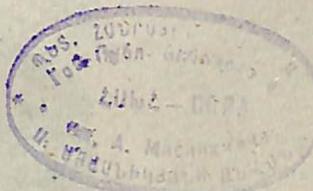
12. Առաջարկել կուսակցամակերպություններցին՝ վճռաբար պայքար մղել այն տենդենցների դեմ, վորով մի շարք աշխատողներ թերագնահատում են շրջանային կոլտնտեսությունների գերը ՄՏԿ-ների շրջաններում և կոնկրետ միջոցներ ձեռք առնել Շրջկորսնութիւնների գիմազրիման դեմ:

13. Կենտրոն նախագդուշացնում է, վոր կոլտընտեսությունների կազմակերպչական, անտեսական և քաղաքական ամրացման ասպարիզում շրջանային-

կազմակերպությունների աշխատանքի հաջողության չոփանցնելու համար (բ) կ կենտրոնի վետքայի և կ վորոշան ճիշտ և կոնկրետ իրականացնելու:

Վճռաբար պայքար մղելով աջ թեքման, վորսես դիմուլոր վատանդի և «Ճախ» խոտարությունների դեմ, կուսակցամակերպությունները պետք ե կազմակերպեն կուտնտեսական, չքայլոր ու միջան մասսաներին և պայքարի հանեն նրանց Համել (բ) կ կենտրոնի վորոշումներն իրապես կենսագործելու, կոլտնտեսությունները կազմակերպչորեն, տնտեսապես և քաղաքականապես ամրացնելու համար:

14. Սույն վորոշումը քննարկել շրջկոմների բյուրոների նիստերում և գյուղական բոլոր կուտրջիջների ժողովներում, հերթական կուսակցական որը:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0205948

Թարգմ. Գ. ԿՈՒԲԱՆՅԱՆ

Խթադրեց Գ. Ակոսյան

Գետբատի տպարան

Դրամ. 8902(բ), Պատու. № 2785 Հրատ. № 3. Տիպաժ. 2000

30.388

ՓՐԵՍ 50 ԿԲԳ.

2410